3026

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक २८५० (८३४)

ग्रंथ नाम गोदा महात्म्य.

विषय माहात्म्य

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai "

॥ अथगोदावरीमाहात्म्यप्राकृतप्रारंभः ॥

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai"

1A

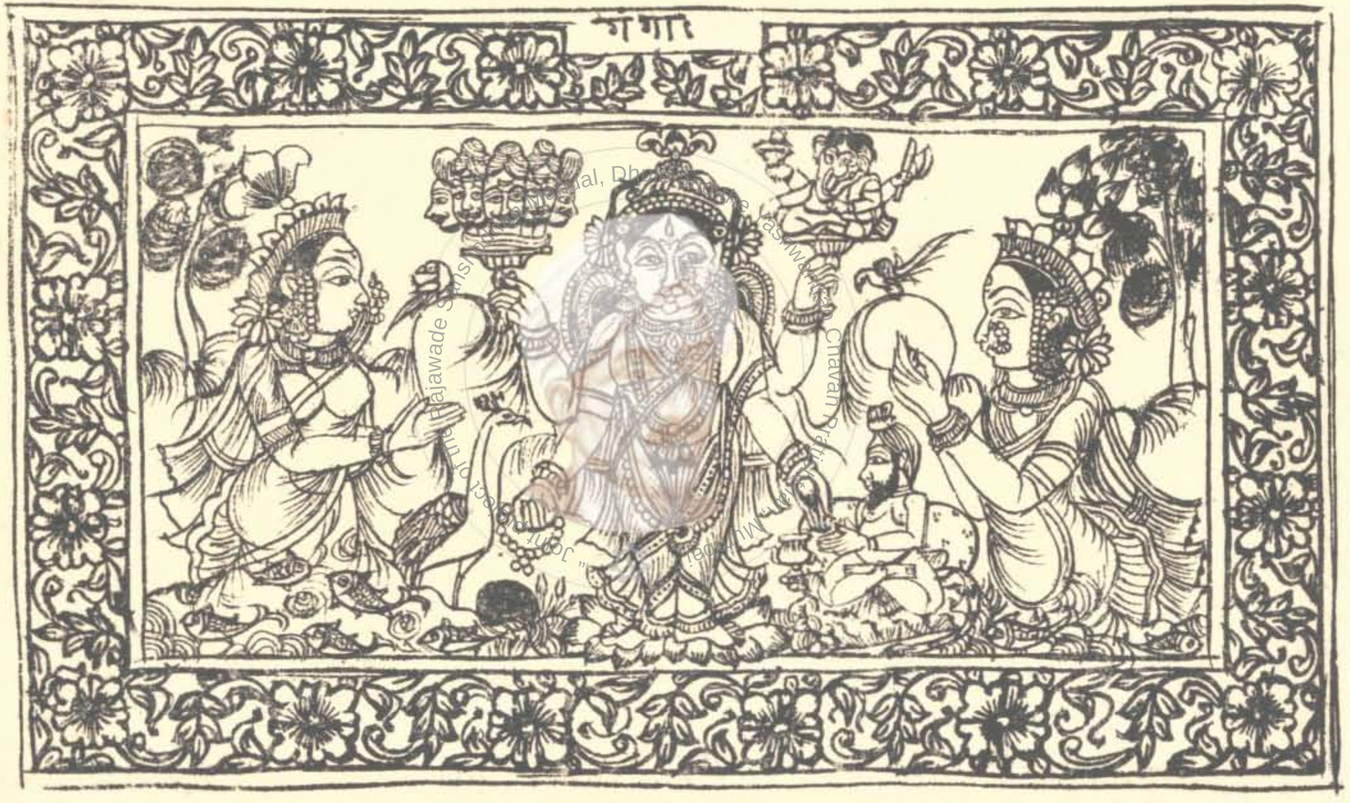

श्रीगणेशायनमः ॥ नमुंमंगलारंभिमंगलधाम ॥ नमितोंशारदासर्वगुणग्राम ॥ वंदूनिकेशवगुरुपादपद्म ॥ सरोरुहसद्मजयेंचे ॥१॥ करवीरवासिनीश्रीविश्वमाता ॥ श्रीआदिलक्ष्मीममकुलदेवता ॥ नमूनित्रिशुध्धिपिताआणिमाता ॥ तथान्नदातानमूनिया ॥२॥ नमितोंदेवाणिग्रहवास्तुदेवा॥तथैवपंडितब्राह्मणभूदेवा ॥ प्राचीनकविसिध्धश्रीज्ञानदेवा ॥ नाथैकभाक्षानमूनिया ॥३॥ नमितोमंहतसंतांणिसज्जनां॥त्यापरिवक्ताणिश्रोतारसुजनां ॥ अनुग्रहव्हावाकरितोप्रार्थना ॥ प्राकृतरचनाआरंभु॥४ नारदउवाच ॥ कैसेनिपरमेष्ठीप्राणिमात्रांमुक्ती ॥ होईलयालागिवदयोग्ययुक्ती ॥ कोणत्याप्रकारेसाधनप्रयुक्ती ॥ श्रवणीप्रसक्ताजाहली ॥५॥ जपध्यानपूजनयोगसाधन ॥ अथवायथाविधिकरितांदान ॥ किंवामखयज्ञसत्रादियजन ॥ वातीर्थसेवनसर्वदां ॥६॥ मुक्तिपथसाधनकर्मचतुष्ट ॥ यामाजिसुखसाध्यमुक्तीवरिष्ट ॥कोणत्याप्रकारेसकलासिइष्ट ॥ तेचिसुरश्रेष्ठआज्ञापी ॥७॥ ब्रह्मोवाच ॥ त्रिसाधनाहूनितीर्थप्रभाव ॥ जाणतिमुनिवरामहानुभाव ॥ पुण्यप्रदायकमुक्तऋषिराव ॥ घेतिअनुभवस्वार्गीचा ॥८॥ नारदउवाच ॥ कैसेनिनिर्माणजाहलींविशद ॥कोणत्याप्रकारेवदतीर्थभेद ॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

सविस्तरकरणेतीर्थानुवाद ॥ श्रवणेंअमोदहोतसे ॥९॥ ब्रह्मोवाच ॥ ऋषिआणिनृ
पतीदोघेमानव ॥ दैत्यादिराक्षसआणिकदानव ॥ याहूनिअतिपुण्यसरितादेव ॥ त्या
हूनित्रिदेवनिर्मितां ॥१०॥ राजतीर्थाधिकऋषितीर्थपवित्र ॥ असुरकृत्तीर्थेत्याधिकप
वित्र ॥ अमरकृत्तीर्थेंअतिपुण्यपात्र ॥ मिहारित्रिनेत्रत्याहुनि ॥११॥ अत्यंतपावनत्रै
लोक्यमान्य ॥ तत्तुल्यत्रिभुवानिंनतीर्थआन्य ॥ सर्वदासेवनकरितीअनन्य ॥ तेचि
नरधन्यतापसा ॥१२॥ भरतखंडांतारिदंडकारण्य ॥ जंबुद्वीपभुमिदेशअतिपुण्य ॥
पापनाशकजेविबृहदारण्य ॥ सरितांवरेण्यअसती ॥१३॥ दक्षिणसिंधुआणिगिरि
हिमवंता ॥ मध्येंदेवकृतद्वादशसरितां ॥ अत्यंतपावनपापसंहरता ॥ श्रृणुबुध्धिमं
ताआदरे ॥१४॥ विंध्योत्तरआणिहिमयाम्यमानी ॥ विशोकावितस्ताहिमसान्निधा
नी ॥ चत्वारिसरिताअतिमोक्षदानी॥पृथकाभिधानीसांगतो ॥१५॥ ज्यान्हवीयमुना
तृतीयभारती ॥ नर्मदाजीवनिशंभुचिवसती॥ पावनलोकिंनदीषट्कजगतीं ॥याहूनि
सुमतीआधिका ॥१६॥ विंध्याद्रिहूनिदक्षिणसमुद्रा॥ मध्येनदीषट्कश्रेष्टतपरद्रा॥तप १
तीगोदाआणिकृष्णाभीमचंद्रा॥ मुनितुंगभद्रापयोष्णी ॥१७॥द्वादशसरितानिर्मितेअ

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

3A

मर ॥ पुष्करेनिर्माणकारकअसुर ॥ ऐकअभिधानेंतयांचिप्रचुर ॥ महाबलधीरप्रता
पी ॥१८॥ गयासुरशृंगकत्रिपुरासुर ॥ नमुचिपातालकेतूकोळासुर ॥ अंधकहयमुख
लवणासुर ॥ मयमायासुरमुनींद्रा ॥१९॥ परिसोनिपांहेतपसासमर्थ ॥ ऋषिनिर्मा
णितिजगपावनार्थ ॥ पवित्रकारकअतिपुण्यतीर्थ ॥ नामेंहितार्थअनुभवी ॥२०॥ प्र
भासभार्गवनरनारायण ॥ आगास्तिभरद्वाजवसिष्ठपूर्ण ॥ कश्यपगौतमऋषीश्वरजा
ण॥करिकाश्रवणभूपती ॥२१॥ अंबरीषवृषाकपिहरिश्चंद्र॥ कनखलकुरुअश्वयूथनरें
द्र ॥ सगरनागकेतश्रीरामचंद्र ॥ भरतनहुषनारदा ॥२२॥ भेदतीर्थांचेपरिसेचतुर्वे
ध ॥ देवदानवऋषिराजेप्रसिद्ध ॥ आणिकपर्वतीयतीर्थेविविध ॥ फलद्रूपासित्धआ
सतीं ॥२३॥ परित्रिदेवनिर्मितजेकांतीर्थ ॥ वदबेनत्याचापुण्यफलदार्थ ॥ स्मरणें
चिहोतिचारिपुरुषार्थ ॥ सिद्धसकलार्थवंदनें ॥ २४ ॥ ॥ नारदउवाच ॥ त्रिदेवनि-
र्मितकोणतिसरिता ॥ त्रैलोक्यपावनीउद्धरीजिगतां ॥ त्रिपथगामिनीकैसेनिभवितां
विधिपुण्यवार्तानिरोपी ॥ २५ ॥ ॥ ब्रह्मोवाच॥ महाअघहंत्रीगौतमीवरिष्ठा ॥ स
कलतीर्थात्मकपावनीश्रेष्ठा ॥ त्रिदेवनिर्मितशुध्धमुनिज्येष्टा ॥ त्रिलोकप्रतिष्ठामोक्ष

दा ॥२६॥ अतिपुण्यसरितागौतमीगंगा ॥ स्मरणदर्शनवास्पर्शीताअंगा ॥ कृतपूर्व
दुरितैंजातीलभंगा ॥ पुण्यमहाभागासर्वदां ॥२७॥ योगतपयज्ञीपृथकफलार्थ ॥
गौतमीस्मरणेसाध्यसकलार्थ स्वमुखेनवदेवमोक्षप्रदार्थ ॥ परिसेयथार्थमुनींद्रा॥२८
दशसहस्त्रसंवत्सराचेपूर्वी ॥ तारकासुरदैत्यमाजलागर्वी ॥अधिकारहरिलेस्वर्गादिउ
र्वी ॥ मजलागिसर्वीप्रार्थिले ॥२९॥ भिंऋषिइंद्रादिसमस्ताविबुधी ॥ आक्रमणके-
लाक्षीरोदधी ॥ प्रभुशेषशायीकरुणाजलधी ॥ स्तविलामहाधीसुरेंद्रे ॥३०॥ इंद्रउ
वाच ॥ श्लोक ॥ त्वंत्राताजगतांनाथदेवानांकीर्तिवर्धन ॥ सर्वेश्वरजगद्योनेत्रयीमूर्त्ते
नमो ऽस्तुते ॥१॥ लोकस्त्रष्टासुरान्हंतात्वमेवजगतांपतिः ॥ स्थित्युत्पत्तिविनाशानां
कारणंतुजगन्मय ॥२॥ आदिकर्तावराहस्त्वंमत्स्यःकूर्मस्तथैवच ॥ इत्यादिरूपभेदै
र्नोरक्षसोभयआगते ॥३॥ त्रातानकोप्यस्तिजगत्त्रयेपिशरीरिणांसर्वविपद्गतानां ॥
त्वयाविनावारिजपत्रनेत्रतापत्रयाणांशमनंनचान्यत् ॥४॥ ॥टिका॥ स्तवितांप्रत्यक्ष
जाहलाप्रगट ॥ पातलाश्रीविष्णुअमरानिकट ॥ नमिलासुरेशेमाझियेसगट ॥ वद
लोसंकटसर्वही ॥३१॥ परिसोनिवदलाप्रभुजगदीश ॥ लघुबालहस्तेअसुरविनाश॥

(५A)

होईलपरिनसेबालदेवेश ॥ मजहिनसेनशंकरा ॥३२॥ अथापितुजलागिसांगतोयु
क्ती ॥ दक्षमखिअंबीकाकरीलदेहमुक्ती ॥ पुनरावतरेहिमोदरीशक्ती ॥ सत्यममउक्ती
सुरेशा ॥३३॥ यालागिसत्वरहिमालयप्रार्थी ॥ मेनाअनकूलकरणेयदर्थी ॥ माया
आवतरेसुरसाहायार्थी ॥ दैत्यनाशार्थीशिववधू ॥३४॥ कार्तीकेयतिजलाहोईलपुत्र
छेदीलअसुराचेप्रधानगात्र ॥ श्रीकांतवदतांसहस्त्रनेत्र ॥ अंतिहर्षपात्रजाहला ॥३५
नारायणाप्रतिवंदूनिअचळ ॥ पावलोवृतांतकथिलासमूळ ॥ तारकासुरानेकरूनिवि
कळ ॥ हरिलेसकळस्त्रियादी ॥३६॥ यालागिपातलोतुजगिरिवर्या ॥ सभार्यअनकू
लहोसुरकार्या ॥ कन्यामेनोदरिंहोईलअर्या ॥ शंकरभार्याहरिकृपे ॥३७॥ यालागि
सुरवरवरप्रसाद ॥ करितिसप्तऋषिआशीर्वाद॥तथास्तुवचनेहिमअनुवाद ॥ करिसं
वादसंतोषे ॥३८॥ स्वमुखेवदलोमेनागिरिहिमा ॥ आदिशक्तिमायाअंबिकापरमा ॥
श्रध्दामेधाधृतिस्मृतिलज्जाक्षमा ॥ गर्वीनगोत्तमाप्रविष्टो ॥३९॥ ह्मणताचिमेनाबहुह
ष्टपुष्ठ ॥ गर्भाधानकारिहिमागिरिश्रेष्ट ॥ दंपत्यमुनिवरामनसंतुष्ट ॥ कन्यकावरिष्ट
जाहली ॥४०॥ पुनरपिसर्वत्रलंघूनिआद्री ॥ गिरिजावंदिलीपुरोगमईंद्री ॥ वर्ध-

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Rashtriya Chhatrapati Shahu ... Joint Project of ... Mumbai

(5)

गोदा. तिजाहलीकळाजेविचांद्री ॥ सिध्धिपुरंध्रीमिरवती ॥४१॥ सप्तवर्षात्मकजाहालियाश म.अ०
३ क्ती ॥ देवतिजलागिप्रबोधनयुक्ती ॥ सांगतिशंभर्वीमनसाप्रसक्ती ॥ करिनित्यभक्ती १
शिवाची ॥४२॥ यापरिजपध्यानआचरेगौरी ॥ कर्तव्ययोजनारचिलिअमरि ॥ कै
सेनिशंकरसमाधिउतरी ॥ यदर्थीविध्यारीबैसले ॥४३॥ त्यामाजिसुरगुरुवदलाउक्त॥
समाधीरतिपतिकरीलमुक्त ॥ अमरागुरुवाक्यमानलेंयुक्त॥ सर्वीयथोक्तभाविले ॥४४
शक्रमदनाप्रतिकरिताचिआज्ञा ॥ वदलामजपुढेसमाधीप्राज्ञा ॥ कायसीभंगेलकरि
तांसर्वज्ञा ॥ गर्वीतप्रतिज्ञाबोलिला ॥४५॥ टाकूनिजातसेगिरिहिमवंत ॥ साहायघे
तलासरिसावसंत ॥ मन्मथमुनींद्राबहुबुध्धीमंत ॥ परित्राणांतहोसरला ॥४६॥ गर्वे
चिनाडिलेतपोधनभूप ॥ गर्वेचिनिमालेदानवअसुप ॥ गर्वेचिमुनिवरामृत्युचेरुप ॥
सर्वसुखरूपनिगर्वी ॥४७॥ आसोकामपावलाशिवसन्निधीं ॥ शरपुष्पधनुषींकरूनि
सिध्धी ॥ बाणेकशंकरासीविंधी ॥ दृष्टिप्रसिध्धउघडली ॥४८॥ तीसरेनयनींप्रगट
लाअग्न ॥ सौदामिनीजेविकोटिवरिलग्न ॥ रतित्यामाजींभस्मसामग्न ॥ अमरउद्वि ३
ग्नजाहले ॥४९॥ परिशंभुच्याहृदयींउदेलाकाम ॥ वांछितमानसींगृहाश्रमधर्म ॥

(5A)

त्यावसरीवसंतेंवनविश्राम ॥ पुष्पेंआरामशोभविविलें ॥५०॥ त्यामाजींकूजतीको-
किळासुस्वरें ॥ सपिछनर्तनकरितींमयूरे ॥ मंजुळसाळयाबोलतीमधुरें ॥ झुंकारेंभ्र
मरगुंजती ॥५१॥ वायुकरिताहेदशदिशाबंध ॥ अनेकतरुंचेंबहुविधगंध ॥ मंदगति
वाहेसमीरसुगंध ॥ शिवकामांधहोनारदा ॥५२॥ जाणूनिपातलोंदेवऋषिमेळीं ॥ वं
दुनित्रार्थिलाशिवचंद्रमौळी ॥ हिमाद्रिकन्यावधूयोग्यसकळीं ॥ सांगतांदुकाळीभोज
ना ॥५३॥ त्यापरिआनंदशिवातरयामीं ॥ होतांचिप्रगटलाखगेंद्रगामी ॥ समुच्चयेंपा
वलोहिमालयधामीं ॥ शिवलग्नकामीनारदा ॥५४॥ मन्मथनिमालाउघडितांदृष्टीं ॥
बहुशोकदुःखेंरतिहोयकष्टी ॥ मजलागिवैधव्यहेपरमेष्टी ॥ लिहिलेंअदृष्टींकासया
॥५५॥ ह्मणतांचिमानसींद्रवलाईश ॥ पाहतांकृपान्वितवामाक्षलेंश ॥ अनंगमन्मथ-
उठवीमहेश॥उभयीं.उमेशवंदिला ॥५६॥ मदनउठवितांरातिसंतुष्टा॥ अनंगईतुकेनिवा
टतिकष्टा ॥ जाणूनिअंतरीशिवसर्वद्रष्टा देहिकांनिविष्टयोजिला ॥५७॥ जगातरींवस
तीपुर्वीपंचक ॥ कामसाहवांतयावरीएक॥ योजनाकरितांहोयरिपुषट्क ॥ त्याहुनिअ
धिकमनाचे ॥ ॥५८॥ प्राबल्यपाहेअनुभवसमस्ता ॥ ईकडेबोधितांहिमगिरिपर्वता

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

गौरीसींलागलिशंकरअवस्था ॥ विवाहव्यवस्थामांडिली ॥५९॥ विश्वकर्म्याप्रतिक
करऊनिआज्ञा ॥ मणिमयमंडपरचिलाप्राज्ञा ॥ वरिमुक्ताफळाचितोरणेंसूज्ञा ॥ अं
गणेंअभीज्ञापाचुचीं ॥६०॥ रत्नखचितात्मकमध्धेवेदिका ॥ लोकत्रयाप्रतिलेखनप
त्रिका ॥ करूनिवांझेंमसुदिनिंसम्यका ॥ शृणुपुण्यश्लोकापातलो ॥६१॥ अंरुधतीस
हीतआलेवासिष्ट ॥ अनुसूयाअत्रितापसविशिष्ट॥लोपामुद्रेसिअगस्तिमुनिश्रेष्ट॥गौत
मवरिष्टअहल्या ॥६२॥ वरुणयमअग्निइंद्ररुद्रसर्व ॥ कुबेरमारुतमरुद्गणसर्व ॥ अम
रादिकिन्नरयक्षगंधर्व ॥ आप्सरसराअपूर्वशेषादी ॥६३॥ सुरभिसुनंदानंदानंदिनी ॥
धेनुसुधेनुमुनिकाममोहीनी ॥ सोमार्कमातृकाकुमारअश्विनी ॥ हिमाद्रिगमनींजाह
ले ॥६४॥ ग्रहगुरुशुक्रतारकामहाधी॥ नवनिधिसहीतअष्टमासीध्धी॥नदनद्याआले
सप्तहिउदधी ॥ सर्वत्रऔषधीमुनींद्रा ॥६५॥ शंकरासरिसेमीगरुडगामी॥ गणसप्त
कोटिशंभवानुगामी ॥ वृषअश्वजाहलाथरकेलगामी ॥ हिमगिरिगामीजाहलें ॥६६
अतिरम्यवृक्षेंशोभेगिरिवर ॥ अनेकलतिकांसुमनसंभार ॥ असंख्यपक्षीशुकापिकम
यूर ॥ नानावनचरेंआसती ॥६७॥ बहुकूपवापीतडागसरस ॥ बकचक्रवाकेंआणि ४

6A

राजहंस ॥ चतुरंगपद्मेंकरितीविकास ॥ भ्रमरसुवाससेविती ॥६८॥ शंकराअभिमुख
येताहिमाद्रि ॥ त्यासवेंबहुविधअसातिअद्रि ॥ मेरुमंदराणिस्वर्णरजताद्रि ॥ द्रोणशेषा
द्रिशतगिरी ॥६९॥ काम्यगिरिअस्तादिउदयाचळ ॥ मैनाकंदेवगिरिमलयाचळ॥ ऋ
षिमुखसुवेळत्रिकूटाचळ॥लक्षैकअचळपातलें ॥७०॥ चतुर्विधवाद्येंहोतसेंगजर ॥ मिर
वतमंडपींयेतांशंकर ॥ पूजूनिगिरिबरेंसर्वोपचार ॥ वेष्टितअमरेंविराजे ॥७१॥ देव
ऋषिगणासहदेतीमान ॥ बैसऊनिआसनींविराजमान ॥ उपचारेंअर्पिविष्णुभगवा
न ॥ तांबूलपानेंमुनिवरां ॥७२॥ पुण्याहवाचनकलशादिसूप ॥ गिरिजाआणूनिशंक
रासमीप ॥ सुमंगलअष्टकेंशोभनालाप ॥ लग्नसुखरूपलाविलें ॥७३॥ दुंदुभिसन
याबहुवाद्यघोष ॥अप्सरानाचतीगायनविशेष॥ जयशब्दकरितीसुरसंतोष ॥ फणान्वि
तशेषडुल्लती ॥७४॥ यथाविधिंकरितीप्रत्यक्षवेद ॥ ऋषीश्वरवदतीआशीर्वाद ॥ गिरि
वरकरितीप्रीतिसंवाद ॥ दंपतीप्रमोदमुनींद्रा ॥७५॥ चतुर्विधअन्नेंपचवीपाकशासन॥
अपांपातिकरवीशुद्धजलपान ॥ सिद्धिसकलातेंकरितीअन्नदान ॥ तांबूलदानसुरपति
॥७६॥ वधूवरआणूनिवेदिकाप्रस्तीं ॥ स्वयेंसिद्धकेलाहुताशनस्वस्ती ॥ लाजाहवन

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

गोदा. ५

करिमैनाकहस्तीं ॥ सोहळासमस्तींपाहिला ॥७७॥ अश्मकींपार्वतीस्पर्शूनिचरणें ॥क
रितांप्रदक्षिणाअग्नीकारणें॥ मींसव्यपादांगुष्ठपाहतांजाणे ॥ पूर्वआचरणउदेलें॥७८
माझियेअंगींप्रगटलामदन ॥ होयवस्त्रांतरींमद्वीर्यस्खलन ॥ रजःकणजाहलेघर्षितां
जघन ॥ तापसीलाहनजन्मलें ॥७९॥ उत्पन्नहोतांचिमुनिवालखिल्ये ॥ लज्यायमा
नमजप्राप्तवैकल्य ॥ सखिन्नमजमेंमरणातुल्य ॥ मदनप्राबल्यनारदा ॥८०॥ ता
त्काळभीतींपाऊनिमनसा ॥ पळायनकरिताजाहलोसहसा ॥ शंभुनंदीगणप्रेरूनि
सरिसा ॥ सन्निधतरसाआणिलें ॥८१॥ आश्वासूनिमजकरिनाभिकार ॥ कृपान्वि
तप्रीतिबदलाशंकर ॥ तुजकायशंकाकामअनिवार ॥ परिदुष्टाचारजाहला ॥८२॥ या
लागिकरणेंविधिआत्मशुद्धी ॥ कैसेनिहोसरवदलात्रिशुद्धी ॥ शिवह्मणेलोकींउदकें
शुद्धी ॥ तीर्थप्रसिद्धसुरवरा ॥८३॥ शंभुत्वष्टयाप्रतिकरितांचिआज्ञा ॥ मृन्मयकमंडलु
रचिलाप्राज्ञा ॥ पार्षदगणसर्वप्रेषूनिसूज्ञा ॥ तीर्थेंसर्वज्ञाआणविलीं ॥८४॥ सप्तार्ध
कोटिचेआणऊनिउदक ॥ सिंधुपुष्करादिपुण्यदअनेक ॥ आणिलींसुतीर्थेंशोधूनिलो
क ॥ कमंडलुएकभरियेला ॥८५॥ पवमानसूक्तेंशिवाभिमंत्रित ॥ कमंडलुमजळाना

मा अ० १

५

7A

रदादेत ॥ त्याचेनिमुनींद्राजाह्लापुनीत ॥ जळालेंदुरिततत्क्षणीं ॥८६॥ यापरिमुनि
वराजन्मलीगंगा ॥ तदुदकवायुह्मगटतांअंगा ॥ अनेकजन्मीचाकरिभवभंगा ॥ सक
ळश्रीरंगींमेळवी ॥८७॥ गंगाजन्मलीह्मणूनिमुनिवरा ॥ संतोषजाह्लासमस्तपितरा॥
अमरेंकरूनिजयजयकारा ॥ सुमनसंभारावर्षले ॥८८॥ महेश्वरगिरिजाशुभप्रस्थान॥
करूनिपावलेकैलासभुवन ॥ सुरमुनिसहीतगंगाजीवन॥ मींसत्यभुवनींपावलो ॥८९॥
भक्त्यापरिसतीउमाहरलग्न ॥ कृतपापसंचितहोईलभग्न ॥ पितरांसहपावतीशिवसल
ग्न ॥सर्वसुखमग्नभूलोकीं ॥९०॥ सकामकेल्यापठणवाश्रवण॥विद्याआणिआरोग्यअं
गनासद्गुण ॥ संतानगृहपशुअर्थऋणमोचन ॥ कामसंपूर्णपावती ॥९१॥ संस्कृत
व्यासोक्तअध्यायतीन ॥ आरंभइतिहासगंगाजनन ॥ तदर्थीप्राकृतकेलेंविरचन ॥ प
रिसोतसज्जनआदरें ॥९२॥ इतुकेनिरूपणझालेंपवित्र ॥ तेकेशवार्पणकरिकृष्णपुत्र
ऐकतितयांचेसभाग्यश्रोत्र ॥ स्वर्गसुखपात्रअक्षयी ॥९३॥ श्रोतारअध्यायपरिसो
तप्रथम ॥ अत्यंतपावनगौतमीपरम ॥ आख्यानअनुबंधहोतांव्युत्क्रम ॥ क्षमापुत्रस
मकरावी ॥९४॥ इतिश्रीब्रह्मांडपुराणप्रसीद्ध ॥ गौतमीमाहात्म्यपुण्यफलसिद्ध ॥ पंचा

Joint project of Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(8)

गोदा	णवसंख्याप्राकृतप्रबंध ॥ अक्षरनिबंधयोजीला ॥९५॥ श्रीरामकृष्णार्पणमस्तु ॥	मा.अ०
६	॥अध्याय॥ ॥१॥ वोव्या॥ ॥९५॥ श्लोक॥४॥ ॥छ॥ ॥छ॥ ॥छ॥	१
		६

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

8A

श्रीगणेशायनमः ॥ नमस्कारूनिवरदविनायका ॥ सरस्वतीनमितोब्रह्मकन्यका ॥
मस्तकींवंदूनिश्रीगुरुपादुका ॥ गौतमीसम्यकावर्णितो ॥१॥ नारदउवाच॥कमंडलूं
संस्थितगंगाहोता ॥ शंकरेंतुजलागिदीधलिधाता ॥ कैसेनिभूलोकींहियेपुण्यसरिता
तीविश्वजनितानिरूपि ॥२॥ ब्रह्मोवाच ॥ दैत्यविरोचनपुत्रबलिनामा ॥ प्रतापरवि
जणुयथार्थनामा ॥ पराजितकरूनिसुरसुत्रामा ॥ धर्मनीतिकामादयालु ॥३॥ ज्ञाता
गुरूभक्तअतिबुद्धिमंत ॥ धीरवीरवपुदृढवीर्यवंत ॥ऐश्वर्यदेईमुनिवरांअत्यंत ॥ परा
क्रमीदांतजयस्वी ॥४॥ त्रिलोकींपरिपूर्णजयाचेआज्ञा ॥ भयभीतनिर्जरहोऊनिप्रा
ज्ञा॥क्षीराब्धिनिकटींपातलेसूज्ञा॥विष्णुसर्वज्ञास्तवियेला॥५॥नमोजिहेविष्णोतुजला
भक्तसंतापहारीभला॥ ब्रह्मेंद्रादिदेवस्तवितीतुला॥यादवेंद्र।दयानिधे ॥६॥यापरिसुरा
चिअतिदीनवाणी ॥ ऐकूनिप्रगटेप्रभुचक्रपाणि॥ मस्तकेंनामिलाश्रीविष्णुचरणीं॥वि
नीतभाषणेंप्रार्थिला ॥७॥ श्रीभगवानुवाच ॥ भक्तशिरोमणिबलिदैत्यराव ॥ नहोय
त्याचासहसापराभव ॥ यालागिविबुधिंमेरुवरींठाव ॥ करूनिप्रभावविलोकावा ॥८॥
यापरिऐकूनिजगदिशआज्ञा ॥ सुरवरमंदिरींपावलेप्राज्ञा ॥ अदितिगर्भातूनिविष्णु

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

 सर्वज्ञा ॥ वामनसंज्ञाअवतरे ॥९॥ कश्यपउत्साहकरिताविशेष ॥ पुत्रत्वपावलापुरा
णपुरुष ॥ सुरमुनिपाऊनिअतिसंतोष॥दुंदुभिघोषआरंभिला ॥१०॥ जोविघननील
नभांतरगाभा ॥ नीलमणिकांतिसतेजसुप्रभा ॥ नीलारविंदजणुश्रीमुखशोभा॥विश्व
मूलस्तंभाकामिनी ॥११॥ पालखाघालुनिवामनाभिधान॥ब्राह्मणकरितिसींमंतोन्नय
न ॥ यथाविधिचूडादिअन्नप्राशन ॥ चौलोपनयनजाहले ॥१२॥ ईकडेबलिशतपुर्णा
श्वमेध ॥ करितातपोधनआलेविविध ॥ उशनापुरोधाआचार्यप्रसिद्ध ॥ मंडपसिद्ध
करविला ॥१३॥ ऋत्विजवर्णिलेऋषीश्वरआर्य ॥ बलिराजदीक्षितमिरवेसाभर्य ॥
पुरोहितभार्गवमुख्यआचार्य ॥ ग्रहगणिंसूर्यत्यापरी ॥१४॥ प्रज्वलितकुंडींमुनिद्वय
शीर्ष ॥ प्रयोगसूत्रादिऋषीश्वरघोष ॥ अवदानअर्पितांबलिसंतोष ॥ दाताविशेषमु
निवरा ॥१५॥ पंचवर्षात्मकवयसावामन ॥ बटुब्रह्मचारीलघुऱ्हस्वमान ॥ कौपीन
मेखलोपवीतआजिन ॥ छत्राणिसानकमंडलु ॥१६॥ विराजितमंदगतियाचकरूप॥
येऊनिपावलामंडपासमीप ॥ बलिनेंपाहतांवामनस्वरूप ॥ अतिसुखरूपजाहला
॥१७॥ बलिनेंकरूनिसाष्टांगनमन ॥ हेमरत्नांकितदीधलेआसन ॥ अर्घ्यपाद्यान्वि

9A

तकरूनिपूजन ॥ प्रार्थनावचनेंबोलिला ॥१८॥ मागबटुवर्यांमनेप्सितकाम॥ गोरत्न
अथवाधान्यधनधाम॥वामनवदलाअतिअल्पकाम ॥ त्रिपादभूमिदेमजला ॥१९॥ब
लिरुवाच ॥ याहूनिबहुविधमागसिकाहि ॥ देईनतुजप्रतिवामनातेंहि ॥ बटुवदेइतु
केनिसंतोषपाहि ॥ भूमिलवलाहिदेमजला ॥२०॥ याचकयाचनाकरिजरिस्वल्प ॥
दातयामानसींनुपजेविकल्प॥सत्वरममकरिंसोडिसंकल्प॥बहुकोटिकल्पसुखीहो २१
बलिरत्नपात्रींआणवितपाणि ॥ वामनवोडविप्रतिग्रहपाणी ॥ उशनाजाणूनिमनिंच
रूपाणि॥पात्रगतपाणरोधिता॥२२॥वामनेंलक्षूनिभार्गवचरित्र॥दर्भप्रवेशनलघुमुख
पात्र॥करूनिफोडिलादैत्यगुरुनेत्र ॥ निघेभृगुपुत्रनारदा ॥२३॥तैंपासूनिकाविएकाक्ष
जाहला॥अत्यंतखिन्नतापाऊनिथिजला ॥जाऊनिब्राह्मणसमाजींबैसला ॥ बहुहेळसी
लायाजकीं॥२४॥ गौतमीमहात्म्यींनसेंहेंलिखित॥वामनपुराणींलिहिलेंसंमत ॥श्रोता
नमानोमनींरचनाकल्पित॥ पुर्वश्रवणातपहावें ॥२५॥ बटुहस्तिंपडतासंकल्पवारि ॥
त्रिविक्रमजाहलावामनावतारीं॥एकपदेंझांकूनिवसुधासारि ॥ द्वितियेंअंबरव्यापिलें
॥२६॥ श्रीभगवानुवाच ॥ तीसऱ्यापदांभूमिकाकेउतिआहे ॥ ह्मणताविस्मितबळिरा

जपाहे ॥पाशवरेंबद्धविष्णुकरिताहे ॥ बलिह्मणेदेहअर्पितो ॥२७॥त्रिपादभूमितुजदत्त
प्रमाणी॥नातळोअनृताममसत्यवाणी ॥ यालागिदीधलिपृष्टिप्रभुचरणीं ॥सुकीर्तीपुरा
णींविराजे ॥२८॥ पुनरानुवादेइंदिरारमण ॥ राज्यरसातळींदीधलेंप्रमाण ॥अक्षयभो
गीनसेबलिमरण॥ अन्यवरजाणमागपै ॥२९॥ बलिराजबोलेमधुकैटभारी ॥ प्रतिग्रह
कर्ताबटुब्रह्मचारी ॥ तेरूपसर्वदाअसोममद्वारीं ॥ तथास्तुश्रीहरिबोलिला ॥३०॥ क
रूनिरसातळींरावदैत्येंद्र ॥ परिवारेंवेष्टितजैसासुरेंद्र ॥ द्वाररक्षकप्रभुजाहलाउपेंद्र
परिसेमुनींद्रअद्यापी ॥३१॥ इकडेविष्णुपदस्वर्गोलव्याप्त ॥ झालियापूजितिसुरलो
कसप्त॥श्रीपदमजलागिझालियाक्षिप्त॥पूजानिप्राप्तमिझालो ॥३२॥ शिवाभिमंत्रितक
मडलुवारी ॥ विष्णुपदींअर्पणपूजोपचारीं॥कारितांतोयार्धश्रीपदाउपरी ॥ चतुर्धाल
हरीजाहल्या ॥३३॥ पश्चिमदिग्भागतोयसर्वत्र ॥ पुनरपिकमंडालिंआलेअत्र ॥ उ
दर्गीरसातलप्रवाहपुत्र ॥ पूर्वसुरपित्रसेविती ॥३४॥ याम्यदिशागतप्रवाहउदक ॥
बहुकडकडाटेंयेतांभूलोक ॥ शंभवेंपुढाराकरूनिमस्तक ॥ विषाग्निशामकरक्षिले ॥३५॥ २
पूर्वदिक्तोयस्वर्गींमंदाकिनी ॥ उत्तरप्रवाहपाताळभोगिनी ॥ वारुणीचेयेकमंडलु

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(10A)

जीवनी ॥ तोयपरतूनितापसा ॥३६॥ याम्यदिशाजळशिवजटाजूट ॥ त्यामाजिगं
गानदिसेचिप्रगट ॥ शंकरेंजटेचाबांधिलामुगुट ॥ वर्षेबहुकोटिमुनींद्रा॥३७॥ नारद
उवाच॥शिवजटाजूटिंअतिपुण्यगंगा॥कैसेनिहोसरेभूमितलसंगा॥कोणत्याप्रकारेंकव
ण्याप्रसंगा॥लोकभवभंगानिरूपि ॥३८॥ ब्रह्मोवाच॥ शिवजटाविराजितगंगादेवी॥
प्रथमताआणिलीअर्धभूदेवीं ॥पश्चातनारदाआणिलीपार्थिवीं ॥ कारणपरत्वेंमुनींद्रा
॥३९॥नारदउवाच॥पूर्वीकिमर्थआणिलिब्राह्मणें॥तदुपरिभुपाळेंकैशाकारणें॥द्विभेदगं
गानिरूपणाकरणे ॥ कृतार्थश्रवणेहोतसे ॥४०॥ ॥ब्रह्मोवाच ॥ गौतमऋषिनेंआणि
लीप्रथम ॥ नंतरभगीरथराजसत्तम ॥ प्रसन्नकरूनिशंकरपरम ॥ गंगासायासेंआ
णिली ॥४१॥ हेंतुजमुनिवरासांगतोआधी ॥ तदुपरिसागेनगोदाप्रसिद्धी ॥ प्रयत्नें
भगीरथपावलासिद्धी ॥ ऐकमहाबुद्धीआदरें ॥४२॥ पूर्विंशक्रसमभूपाळसगर ॥ त्यां
प्रातिनारदानसेचिकुमर ॥ यालागिनृपतिकरूनिविचार ॥ श्टंगऋषीश्वरआणिला
॥४३॥ तयानेंकरूनिमखपुत्रइष्ठी ॥ अंगनानृपाप्रतिआसतिषष्ठी ॥ पुरोडाशभक्षि
तांबहुसंतुष्टी ॥ सहस्त्रषष्ठीसुतजाहले ॥४४॥ गुणरूपकायादृढबलवंत ॥ विद्यावि

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

शारदअतिबुद्धिमंत ॥ ऐश्वर्यमंडितपराक्रमदात ॥ सगरअत्यंतसुखावे ॥४५॥ नरें
द्रसुरपतिमानीतअल्प ॥ शतमखनृपाळागमतीस्वल्प ॥ बहुहेमरत्नादिगणअत्य
ल्प ॥ करिसंकल्पमुनिवरा ॥४६॥ तत्काळआणूनिहयशामकर्ण ॥ सभार्यदीक्षित
ऋत्विजप्रकर्ण ॥ हयोत्तमासोडीतसैन्यसंकीर्ण ॥ पुत्रसंपूर्णआयुधेसी ॥४७॥ निघा
लेगजरथहयाचेथाट ॥ पदातियाप्रतिनमिळेचिवाट ॥ होतवाद्याचाबहुकडकडाट ॥ सै
न्यसंघाटमुनिवरा ॥४८॥ याचेनिथरथराकापलिधरणी ॥ पुरंदरडचकेअंतःकरणीं ॥
करिताजाहलाविचित्रकरणी ॥ तीशक्रसरणीसांगतो ॥४९॥ नर्मदोत्तरतीरिंगुर्जरामा
जीं ॥ सुरेंद्रप्रवर्तैमुनिचौर्यकाजीं ॥ गुप्तरूपेंयेऊनिसेनासमाजीं ॥ निशार्धींवाजीहारि
येला ॥५०॥ कपिलमुनीचागृहांतरयामीं ॥ ठेऊनिहयवरआकाशगामी ॥ जाताजाह
लाअमरपुरयामीं ॥ सुरराज्यकामिनारदा ॥५१॥ सैनिकदिनोदयींजागृतजाहले ॥
ह्मणतीहयाप्रतिकवणेनेलें ॥ सागरींस्वर्गमृत्युशोधनकेलें ॥ रसातळींगेलेंसत्वर ॥५२
यज्ञाश्वनलभेयालागिपुनर ॥ एकत्रबैसोनिराचिलाविचार ॥ भूमिसीखाणितितैराजकु ३
मर ॥ खाणितप्रकारदिग्गजा ॥५३॥ परियंतनेऊनिपुसातितयासीं ॥ तावदेविचारा

Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com